

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 6 juli 2011

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 43.087/II/PN
LR/MM

In zitting van 1 juli 2011 heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een klacht van Mevrouw [...] onderzocht naar aanleiding van het antwoord per e-mail dd. 11 mei 2011 dat uw diensten haar gaven in verband met de vermelding van haar geboorteplaats op haar identiteitskaart, waarin u verwees naar artikel 4, § 1, 2°, van het koninklijk besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten luidens hetwelk de vermeldingen op de identiteitskaart worden aangebracht in het Nederlands wanneer de gemeente die de kaart uitreikt in het Nederlandse taalgebied is gelegen (en omgekeerd in het Frans wanneer deze gemeente in het Franse taalgebied is gelegen).

Zij heeft vragen over de rechtsgrond van de vertaling (Aat) van haar geboorteplaats (Ath) op haar identiteitskaart uitgereikt te Antwerpen.

*
*   *

De rechtsgrond voor het bepalen van de namen van de gemeenten is gelegen in de wet van 30 december 1975 houdende :

1° bekrachtiging van koninklijke besluiten genomen in uitvoering van de wet van 23 juli 1971 betreffende de samenvoeging van gemeenten en de wijziging van hun grenzen (beter gekend als de fusies van gemeenten in de jaren '70) en

2° afschaffing van de randfederaties opgericht door de wet van 26 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en de federaties van gemeenten.

De Raad van State heeft dit duidelijk gesteld in zijn advies van 30 januari 2007 over een voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de schrijfwijze van de namen van gemeenten. De Vlaamse Regering wenste toen nog slechts één naam – de Nederlandse – te behouden voor de Vlaamse gemeenten, waarvan een veertigtal ook een officiële Franse naam (vertaling) hebben (bv. Aalst-Alost, Antwerpen-Anvers, Veurne-Furnes, Galmaarden-Gammerages).

In dit advies betwist de Raad van State de bevoegdheid van de Vlaamse Regering om, in uitvoering van het Vlaamse gemeentedecreet van 15 juli 2005 (dat bepaalt dat de Vlaamse Regering de schrijfwijze van de namen van de gemeenten en de deelgemeenten vaststelt) de namen van de gemeenten en de deelgemeenten vast te stellen zoals beoogd in een resolutie van het Vlaamse Parlement.

De Raad van State stelt dat de bevoegdheid tot het bepalen van de schrijfwijze van een naam niet meteen ook de bevoegdheid inhoudt om die naam zelf te bepalen of te wijzigen.

De namen van de gemeenten van het Vlaamse Gewest zijn op dit ogenblik bepaald op grond van de wet van 30 december 1975 houdende:

1° bekrachtiging van koninklijke besluiten, genomen in uitvoering van de wet van 23 juli 1971 betreffende de samenvoeging van gemeenten en de wijziging van hun grenzen;

2° afschaffing van de randfederaties opgericht door de wet van 23 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en de federaties van gemeenten.

Volgens de Raad van State kan de Vlaamse Regering dan ook de naam die krachtens deze wet aan elk van de gemeenten is gegeven, niet wijzigen. De Vlaamse Regering kan uitsluitend de schrijfwijze van de namen vastleggen. In zoverre het ontwerp van besluit nog slechts één naam – de Nederlandse – behoudt, stelt het niet slechts de schrijfwijze van de namen van de gemeenten vast, doch wijzigt het die namen. In die mate heeft het ontwerp geen rechtsgrond en kan het bijgevolg geen doorgang vinden.

De Raad van State stelt bijgevolg dat de wijziging van de naam van een gemeente niet aan de Vlaamse Regering maar aan de decreetgever toekomt, terwijl de Vlaamse decreetgever bovendien niet bevoegd is om de Franse naam van de gemeenten in het Nederlandse taalgebied die in de artikelen 7 en 8 van de gecoördineerde wetten op het gebruik in bestuurszaken zijn vermeld (d.w.z. de zes randgemeenten en de taalgrensgemeenten) op te heffen.

Na dit advies van de Raad van State heeft het Vlaamse Parlement geen initiatief meer genomen om voor de veertig Vlaamse gemeenten die in de bekrachtigingswet van 30 december 1975 ook een officiële Franse naam hebben een wijziging door te voeren. Dat betekent dat die gemeenten hun officiële Franse naam (vertaling) vastgesteld in de vermelde wet van 30 december 1975 (wet fusies van gemeenten) blijven behouden. Omgekeerd dragen een aantal gemeenten uit het Franse taalgebied in diezelfde wet een officiële Nederlandse naam (vertaling). (vb. Soignies-Zinnik, Tournai-Doornik, Lessines-Lessen, Mons-Bergen, Liège-Luik, Ath-Aat). Wat de geboorteplaats van de klaagster betreft, is de naam van de gemeente bepaald in artikel 290 van het koninklijk besluit van 17 september 1975 houdende samenvoeging van gemeenten en wijziging van hun grenzen, bekrachtigd bij vermelde wet van 30 december 1975.

Vermeld artikel 290, zoals bekendgemaakt in het Frans en het Nederlands in het Belgisch Staatsblad, luidt:

“Art. 290. § 1er. Les communes de Ath, Arbre, Bouvignies, Ghislenghien, Gibecq, Houtaing, Irchonwelz, Isières, Lanquesaint, Ligne, Maffle, Mainvault, Meslin-l’Evêque, Moulbaix, Ormeignies, Ostiches, Rebaix, Villers-Notre-Dame et Villers-Saint-Amand sont fusionnées en une nouvelle commune qui portera le nom d’Ath.

La nouvelle commune est autorisée à porter le titre de ville.

§ 2. La nouvelle commune d’Ath fait partie de l’arrondissement administratif d’Ath.

La limite entre les arrondissements administratifs d’Ath et de Tournai est modifiée selon le même tracé que la limite entre les nouvelles commune d’Ath et de Leuse-en-Hainaut « .

« Art. 290. § 1. De gemeenten Aat, Arbre, Bouvignies, Gellingen, Gibecq, Houtaing, Irchonwelz, Isières, Lanquesaint, Ligne, Maffle, Mainvault, Meslin-l’Evêque, Moulbaix,

Ormeignies, Ostiches, Rebaix, Villers-Notre-Dame en Villers-Saint-Amand worden samen gevoegd tot een nieuwe gemeente, genaamd Aat.

De nieuwe gemeente wordt gemachtigd de titel van stad te dragen.

§ 2. De nieuwe gemeente Aat maakt deel uit van het administratief arrondissement Aat. De grens tussen de administratieve arrondissementen Aat en Doornik wordt gewijzigd volgens hetzelfde tracé als de grens tussen de nieuwe gemeenten en Leuze-en-Hainaut”.

De gemeente Ath heeft derhalve ook een officiële Nederlandse naam (vertaling) gekregen. Sinds de bekrachtigingswet van 30 december 1975 is hierin geen wijziging gekomen.

Aangezien de vermeldingen op de identiteitskaart in het Nederlands moeten worden aangebracht wanneer de kaart wordt uitgereikt door een gemeente uit het Nederlandse taalgebied (artikel 4, § 1, 2°, van het koninklijk besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten), dient de identiteitskaart uitgereikt te Antwerpen de geboorteplaats van de houder onder haar officiële Nederlandse naam – in casu "Aat" – te vermelden. Omgekeerd dient op de identiteitskaart uitgereikt door een gemeente uit het Franse taalgebied als geboorteplaats de officiële Franse naam van de Vlaamse gemeente (vermeld in de bekrachtigingswet van 30 december 1975) te worden vermeld. Zo dient op een identiteitskaart uitgereikt te Luik als geboorteplaats niet “Voeren”, “Aalst”, “Antwerpen”, “Veurne”, maar “Fourons”, “Anvers”, “Alost”, “Furnes” te staan.

De VCT acht de klacht ontvankelijk, maar ongegrond.

Een afschrift van dit advies wordt aan de klager gestuurd.